

Szépház, székház

▼ Régi-új épület a Hollán Ernő utcában

Van, aki sokallja, „kissé erősnek” érzi a Hollán Ernő utca 13 szám alatti épület oxidvörös színét, ám a legtöbb járóelő tetszéssel nézegeti az Elender által felújított házat. Évekig csúfította a belvárost egy lerobbant, bombasérültnek tűnő romhalmaz, most pedig egy szépen helyreállított kis palota áll ugyanott – mondják a szombathelyiek, és úgy érzik, ennél több szót felesleges vesztegetni az akadémikusokra. Minket viszont érdekelt, hogy hogyan változott a vedlő tollú, csúf kiskacsa ilyen mutató hattyúvá. Annál is inkább, mert az épület multifunkcionálisan működik: brókercégtől a kulturális eseményekig többféle tevékenységet is befogad.

Évek óta lakatlanul állt már az épület, az előző tulajdonos bankfiókot szeretett volna kialakítani benne, meg is vette a lakásokat, de az ügylet nem jött létre. Az elhanyagolt épület ablakai aztán apránként kitörttek, minden mozgathatót elvittek vagy tönkretettek az itt csövezők. „Nem volt szalonképes állapotban a ház, amikor megvettem – ismeri el Horváth László, az épület (no és az Elender) tulajdonosa. – Többször jártam erre, egy alkalommal aztán szöveget ütött a fejembe, hogy még mindig eladó. Bejöttem, körülnéztem, és egy pillanat alatt beleszerettem a freskómaradványokba, a kereszt-boltívekbe, szoborfülkékbe, a gyönyörű gránitlépcsőbe.” Az előző tulajdonos, egy befektetéssel foglalkozó cég boldogan megszabadult az igazi méreteit csak belülről megmutató épülettől, így 1998 decemberében egy hét alatt megkötötték az adásvételi szerződést. Horváth László pedig egy közel 800 négyzetméteres, ám igen-igen ramaty állapotú ház tulajdonosaként elkezdett töprengeni, mit is kezdjen a birtokával. Úgy döntött, az egész épületet saját „érdekeltégei” fogják betölteni – csakugyan egyetlen bérlője van, a Vodafone kirendeltsége –, itt alakítva ki az Elender szombathelyi regionális központját. A mobilkommuniká-

ciós kapcsolatot követte a pedagógusok informatikai továbbképzésével kapcsolatos – a Berzsenyi Dániel Főiskola informatikai tanszékével közösen kidolgozott – terv, majd a pincében kialakítandó zártkörű klub ötlete, amit elképzelése szerint szeptemberben nyitnának meg. A Bloom-galériát viszont már két hete megnyitották – mintegy válaszként Székely Ákos egykori gesztusára, aki a magyartanári pálya helyett másfelé irányította Horváth Lászlót –, itt a továbbiakban is a helyi festőknek kívának lehetőséget adni a bemutatkozására.

Hogy a pincében gipsztukós álkandallók lesznek, míg a galérián a posztmodern tombol?

Horváth László szerint a múlt században épült ház jellegzetesen eklektikus stílusa a tulajdonost is felszabadítja a lelkiismeretfurdalás alól. A padlásán talált, óriási összegekről szóló, régi számlákból az új tulaj arra tippel, valamikor a századelőn fonal-nagykereskedő lehetett a ház. Az egykorvált kisvárosi nagypolgárság előtti tisztelgésnek is szánja, hogy a pincében a millennium hangulatát próbálják megőrizni. Ugyanakkor neveltséges volna, ha az itt folyó munkát, sokszínű tevékenységet mereven alárendelnék az épületnek. Horváth László „ezredfordulós kihívásnak” is érezte, hogy egy épületen belül összhangba hozza a high tech-et a szecessziós ízű freskókkal. „Egyrészt jelezni szeretnénk volna, hogy a számítástechnikát meg lehet jeleníteni emberarcú formában is, másrészt szeretnénk változtatni a tevékenységünket övező szemléleten. Mi nem az (egyébként még mindig jellemző) ügynökösödéssel azonosítjuk a vállalkozást, és ezt az igényes körülményekkel is érzékeltetni szeretnénk. Szeretem – székház helyett – szépháznak nevezni az épüle-

tet, amelynek egyik legfontosabb üzenete az, hogy figyeljünk jobban egymásra, érezzük jól magunkat egymás társaságában. Évezredek tapasztalatából tudjuk ugyanis, hogy sok ember egyesített értéke rendkívüli erővé válik.”

Hogy az Elender szépházára valóban figyelnek, az biztos. Hol idős bácsi köszön be, hogy figyelmeztessen: tévesen szerepel a patikatulajdonos neve a korabeli fotóról készített freskón, hol kisgyerekekkel övakodik be az óvó néni. A város lakói kíváncsiak, milyen lehet belülről az a ház, amelynél kevés rondább csúfította olyan sokáig a várost. Most pedig egyfajta „tömb-rehabilitáció” első lépéseként értékelik – ami bizony időszerű is volna a Székesegyház, a Püspöki Elemi és az Elender szépház környezetében...

C.D.

